

Czy mówię taką pojmie Kozak—zmien-
ny, trochę dziki, politycznie niewyrobiony
namięty? Chceby nie zrozumiał, powie-
dzieć mu to należy, tylko Polak może ma-
ło to powiedzieć. Jeżeli Rosja nie zwycięży,
choćby Kozak nic nie zrozumiał narazie
Polsce krzywdza się nie stanie. Jeżeli Ro-
sia, wielka imperialistyczna Rosja zma-
rężawanie, zła, dzisiaj przez nasze

armie ruszone, wszędzie później i rozsądzi Rosję niebawem dlonią tego Kozaka, który siepaczem Moskale być nie zechce.

Powie niejedno, że romantyzm tak czynić nakazuje. Jeżeli tak powie, niech sobie uprzytomni, że Polska smartwychwskrzesła — wbrew rachubie i wbrew rachubie rośnie w siłę, że w myśl rachuby zginie w uścisku dwóch młyńskich kamieni — Rosji i Niemiec, jeżeli Polskę z ducha być przestanie, jeżeli nie zahartuje się na swój sposób.

Wojacy nasi idą naprzód „za naszą wolność i waszą”, a my pamiętajmy, pracując bez wytchnienia, że nie nabyte cechy wrogów naszych nas zbawia, te cechy, które u wrogów przeklinamy, ale zbawi nas wysiłek serc, mógów i muskułów, zbawi nas energia i czujność, ostrożność w działaniu, odwaga i konsekwencja. Tylko ideologii narodowej musimy być wierni. Ideologii, która jest rezultatem wieloletniej pracy dziejowej, wyrazem instynktu i wiary, wyrazem charakteru.

Zygmunt Lorentz

Do Śląska.

Nie! Nie nadarmo w dniach pożogi, Tryumfu śmierci — Polska cała ku tobie, Śląsku — wzrok swój ślała!

Nie darmo ślała swe tęsknoty Ku Piastów wieży, przez kraj drogi Gdzie szumi Olza, gdzie tan złoty.

Twój lud zaświadczył, że w swej duszy Ma moc spiżową, nieugiętą Co przetrwa wieki wśród katuszy!

A kiedy po tę naszą ziemię Wrog śięgnie ręką swą przekłątą — Tą mocą wstanie całe plemię!

Wołanie ze Śląska.

O, gdybyś ty, Polsko, tylko Wiedziała: Jaki tutaj twoje dzieci Bój wiodą; Jak im język wydzierała Wrogowie, Jak im depczą, hańbią miłość Ku tobie!

O, gdybyś ty, Polsko, tylko Słyszała — Jek, co bieży od Cieszyna Ku tobie.

Tobys całą mocą Spieszyła Nam z pomocą i wraz z nami Walczyła!

Andrzej Chmurny.

Wielki walec plebiscytowy.

(r) Ludność polska, zamieszkująca tereny plebiscytowe na Górnym Śląsku, Warmii, Mazurach, Spiszu i Orawie, oraz Śląska Cieszyńskiego, jest stale terroryzowana przez zbrojne bandy niemieckie. Misje koalicyjne, znajdujące się na czele wojsk sprzymierzonych, na ziemiach plebiscytowych, zajmują wobec dokonywanych nad ludnością polską gwałtów, stanowisko bierności. Wobec stosunków, panujących obecnie na terenach plebiscytowych, działalność tam komitetów polskich jest sparaliżowana na każdym kroku i odbija się fatalnie na akcji plebiscytowej.

Niechaj zatem cały naród polski, ciesząc się już wolnością polityczną i narodową, zabierze głos w sprawie naszych ciemiężonych braci i obwieści całemu światu swe stanowisko wobec gwałtów, wywieranych na nich przez odwiecznych barbarzyńskich zbrojów. W tym celu na terenie całego b. Królestwa Polskiego w dniu 16 maja r. b. zorganizowane będą wiece, na których będą przeprowadzone uchwały, protestujące energicznie przeciwko znęcaniu się nad bezbrodną ludnością polską, żądające ustanowienia w celu samoobrony w imię sprawiedliwości, polskich organów bezpieczeństwa publicznego, w ilości zastosoowanej do liczby mieszkańców narodowości polskiej, oraz odsunięcia terminu plebiscytu na koniec 1921 r. co jest niezbędne ze względu na nawalną pracę, w celu przygotowania terrorystycznej obecnie ludności polskiej, do wywiązania się ze swego zadania obywatelskiego podczas głosowania.

W Łodzi wiec taki odbędzie się w dniu 16 maja t. j. w niedzielę, w Sali Koncertowej o godz. 3 po poł.

Obywatele! Komu droga Polska i jej przyszłość komu droga przyszłość klasy pracującej polskiej — niechaj stawi się na wiec!!!

Łódź robotnicza w walce ekonomicznej.

Żądania kuchmistrzów.

Polski Związek Zawodowy kuchmistrzów w m. Łodzi, na ogólnym zebraniu w dn. 11 b. m. postanowił zażądać od właścicieli restauracyjnych 100% podwyżki od obecnie pobieranej płacy. Termin oznaczono do dnia 16 b. m. o ile do tego terminu właściciele nie zgodzą się na podwyższenie płacy kuchmistrzów postanowili przerwać pracę.

Kuchmistrze są obecnie najgorzej opłacani przez pp. właścicieli restauracji, gdyż największa płaca jaką otrzymują pracownicy t. j. I klasy wynosi 450 mk. tygodniowo, a III klasy 250 marek tygodniowo.

Zakończenie strajku krawców.

Wczoraj doszło do porozumienia pomiędzy majstrami a czeladnikami krawców, którzy otrzymali 100% podwyżki. Komunikując o zakończeniu strajku, właściciele butików krawczych — zawiadomili równocześnie swoich klientów, iż za zamówione poprzednio garnitury, będą musieli dopłacić różnicę, powstałą skutkiem podwyższenia płacy czeladnikom.

Ruch zarobkowy hotelarzy.

Delegaci Pols. Zw. Zaw. Prac. Hotelowych, kąpielowych i pokrewnych zawodów wystawili żądania prawie we wszystkich hotelach przeprowadzili pomyślnie,

za wyjątkiem Hotelu Polonia, którego właściciel — „neutralny” żądać pracowników uwzględnić nie chce.

U robotników miejskich.

Oczekując na ogólnym zebraniu robotników miejskich postanowiono od wystawionych żądań nie odstępować, w razie nieprzyznania żądanej podwyżki przystąpić do strajku w dniu, oznaczonym przez Komisję Międzyzwiązkową.

Wiec służby domowej.

Polski Zw. Zaw. Służby Domowej zwołuje wiec na dzień 13 b. m., t. j. w czwartek o godz. 5 wieczorem w Lokalu P. Z. Z. (Główna 31). Proszeni są wszyscy członkowie, jakoteż i niezrzeszeni jeszcze.

Kongres metalowców.

Sztokholmski „Socialdemokraten” zapowiada na czerwiec b. r. kongres międzynarodowy robotników metalurgicznych w Kopenhadze. Według tego dziennika zgłosili dotąd udział organizacje robotnicze: Belgii, Danii, Niemiec, Anglii, Włoch, Holandii, Norwegii, Austrii, Szwecji, Szwajcarii i Węgier. Jest rzeczą charakterystyczną, że o Polsce niema tam zupełnie wzmianki.

Akcja ekonomiczna pracowników poczty i telefonów.

(jw.) W Gmachu Poczty przy ulicy Przejazd odbyło się ogólne zebranie pracowników Łódzkiego Związku Zawodowego Pracowników poczty, telegrafu i telefonów. Obecnych było 400 osób. Przewodniczył ob. Libudisz, sekretarz ob. Kędziński.

Po przemówieniach zgromadzeni ustalili następujące żądania zarobkowe: Za miesiąc styczni i luty pracownicy żądają ekwiwalentu drożyznianego w wysokości dwumiesięcznej pensji z dodatkami.

Ostateczny termin na zadosyćuczynienie

temu zadaniu przez władze oznaczono na 20 maja.

Od 1 marca do 1 czerwca postanowiono żądać takiego wynagrodzenia, jakie pobierają obecnie robotnicy wykwalifikowani.

W celu przedstawienia wyżej wspomnianych żądań w Ministerstwie Poczty wybrano specjalną komisję, w skład której weszli ob. Dziuba, Królewski i Sulkowski — Delegacja ta udała się już do Warszawy.

O ile do dnia 20 maja pracownicy poczty nie otrzymają odpowiedzi na swe żądania — grozi strajkiem.

Protest urzędników miejskich.

(k) Na zwołanym nadzwyczajnym zebraniu ogólnym członków Związku Zawodowego Urzędników Miejskich, rozważano uchwałę, zapadłą na posiedzeniu Rady Miejskiej na wniosek Magistratu, dotyczącą przyznania tylko 50% podwyżki.

Obecnych było 650 członków. Sprawa uchwały wywołała głośny protest ze strony ogółu urzędników.

Po dyskusji zarządy Związku Zawodowego Urzędników Miejskich w Łodzi, Polskiego Związku robotników miejskich, Związku szpitalników i odkażaczy, za-

proponowali ogólnemu zebraniu rezolucję następującą:

„Wzwać Magistrat do zrealizowania żądań, zawartych w memoriale Związku z dn. 30 kwietnia r. b., w ciągu 5 dni, w przeciwnym razie urzędnicy i robotnicy miejscy przystąpią do bezrobocia”.

Rezolucja powyższa przyjęta została 634 głosami przeciw 16.

Nadmienić należy, iż przedstawiciele frakcji PPS, złożyli oświadczenie, iż nie będą należeć do strajku.

Do kooperacji!!

Rada Otr. przy Oddziale Polskich Stowarzyszeń Spożywców w Łodzi wydała następującą odezwę:

„Robotnicy! Położenie nasze pogarsza się co chwila. Kapitałisci, skupiwszy w swym posiadaniu środki produkcji i wytworzenia, nieustannie nas wyzyskują, obniżając zarobki i podnosząc ceny towarów.

Przed tem wszystkim musimy się bronić! Zdolamy to uczynić, skoro wszyscy zrzeszymy się w spółdzielczych stowarzyszeniach spożywców i za zebrane oszczędności założymy własne sklepy. Zyskamy wtedy podwójnie: 1. w sklepie stowarzyszenia otrzymamy towary dobre po cenie sprawiedliwej; 2. kupując, zaoszczędzimy znaczną sumę, które w po-

staci zysku przywłaszcziliby sobie handlarze. Część tych oszczędności zostanie przekazana na niepodzielny zasób społeczny w celu zasilenia stowarzyszenia, pozostałość zaś może być zwróconą członkom w stosunku do dokonanych wkupów.

Opanowanie handlu jest pierwszym zadaniem ruchu spółdzielczego. W miarę wzrostu sił i środków stowarzyszenia spożywców dążą do zakładania własnych fabryk, aby tą drogą wszelkie czynności wytworzenia i wymiany zorganizować w myśl interesu ludu pracującego. Urzeczywistniając powyższe zadanie gospodarcze, zrzeszenia spółdzielcze tem samem zmierzają do zasadniczej przebudowy dotychczasowego ustroju społeczeństwa, opartego na prywatnym władaniu kapitałem i nieustannej walce o zysk osobisty — natomiast stosunki między ludźmi organizują na zasadach sprawiedliwości, współpracy i wzajemnej pomocy.

Wielki ten cel osiągniemy wtedy tylko, skoro dla jego urzeczywistnienia wszyscy z zapalem będziemy pracowali. W działalności spółdzielczej niezmierzają jest pomoc każdego robotnika — spożywcy; ważny jest każdy jego zakup, każdy grosz zaoszczędzony. Tylko przez zjednoczenie i wzajemną pomoc zdobędziemy tak wielką siłę, jakiej nie posiadają najwięksi bogacze.

Każdy więc, kto pragnie ulżyć własnej doli i gotów jest innym pomagać — niech zapisze się do stowarzyszenia spożywców! Niech wnosi doń na udział wszelkie oszczędności! — niech wszystko kupuje w spółdzielczym sklepie.

Rada Okręgowa przy Oddziale Związku Polskich Stowarzyszeń Spożywców w Łodzi.

W obronie honoru nauczycielstwa.

Od Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powzecznych w Łodzi otrzymujemy z prośbą o zamieszczenie następujący list:

Szanowna Redakcjo!

W jednym z ostatnich numerów „Rozwoju”, w notatce p. t. „Bolszewizm w łódzkich szkołach powzecznych”, znalazła przylulek największa sensacyjna „kaczka” dziennikarska, w której zaznaczono, iż nauczycielstwo szkół powzecznych zaszczerpia w młodociane dusze dzieci polskich idea bolszewizmu. Jako fakt „konkretny” przytoczono wypadek w szkole Nr. 16, gdzie nauczyciel mił-jakoby sam wykrzykiwał i nakłaniał dzieci do powtarzania okrzyków. „Niech żyje Lenin, Trocki” i t. p.

Nie sądzimy, że trzeba w tej sprawie polemizować z autorem, który zasięgnął informacji od trojga dzieci; — przeciwnie nawet uważalibyśmy to sobie za ujmę, gdyż każdy zdrowo myślący człowiek nie bierze serio rewelacji mocno zdyskredytowanego w opinii publicznej „brukowca”, jakim jest „Rozwój”.

Atoli fakt pozostaje faktem: napaści i oszczerstwa pod adresem stanu nauczycielskiego powtarzają się w ostatnich czasach sporadycznie do tego stopnia, iż gotowi jesteśmy przypuszczać planową akcję pewnych sił naszego społeczeństwa o mocno zachwianem stanowisku politycznym, — akcję, dążącą świadomie do podniesienia swego kredytu moralnego wśród nieurobionych społecznie mas drogą podniecenia ich najmniejszych instynktów. Mamy szereg faktów, które niezbicie zdają się dowodzić takiego zorganizowanego spisku przeciwko nauczycielstwu; w naganną tę używa się wszelkich rozporządzeń dozwolonych, czy niedozwolonych środków: zebrania publiczne, oraz pewne organa prasowe są wyzyskiwane do celów płaskiej i bezmyślnej agitacji przeciwko nauczycielstwu wogóle.

Nie obcą nam jest i przyczyna wytaczania żużłego już co prawda arsenału oszczerczych argumentów w rodzaju antyreligijności, bolszewizmu i t. p. straszków społecznych. Wzrost i powaga Związku nauczycielstwa polskich szkół powzecznych koła w oczy tych, co to przywykli rządzić się wszędzie, jak szare gęsi.

Ala — hola panowie! Z rękoma przeciw Mentorów, ani podszczuwaczy nam nie trzeba.

Jesteśmy zbyt silnie zorganizowani, aby na każdy wypadek naruszenia podstawowych zasad etyki społecznej przez poszczególne jednostki nie móc zareagować w odpowiedni sposób.

Dlatego raz na zawsze zastrzegamy sobie — i tylko wyłącznie sobie — prawo kontrolowania postępowania etycznego naszych członków. Wszelkie oszczerstwo insynuacje i uogólnienia, skierowane pod adresem nauczycielstwa, uważać będziemy za rękawicę, rzuconą całej organizacji.

A że praw swych bronąć potrafimy, to najbliższą przyszłość wykaże może.

Zarząd Ogólny Związku P. N. S. P. w Łodzi.

Przewodniczący: J. Braun, Sekretarz: T. Gatkiewicz.

Akcja tramwajarzy.

(k) Na walnym zebraniu tramwajarzy delegacji Związku przedstawili uchwałę rady miejskiej w sprawie przyznania 100% podwyżki.

Zebrani oświadczyli, iż narazie przyjmują podwyżkę i odstępują od strajku, lecz upoważniają zarząd Związku do podjęcia starań, aby pracowników tramwajowych zrównać w prawach pod względem ekonomicznym z wykwalifikowanymi

mi robotnikami miejskimi lub pracownikami elektrowni. Gdyby żądania nie zostały zaspokojone w oznaczonym czasie tramwajarzy łódzcy zdecydowali są poprzeć je strajkiem.

Sprawy robotnicze.

Zebranie delegatów fabrycznych.

Zebranie delegatów fabrycznych Zw. „Praca”, odbędzie się w piątek o godz. 6 wieczór w lokalu przy ul. Głównej 31. Sprawy ważne.

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

13	Dziś Wniebowstąpienie Jutro Bonifacego
Czwartek	Wschód słońca, 4 m. 10 Zachód „ 7 m. 43 Wschód księżyca 1 m. 13 Zachód „ 1 m. 48

Wspominki historyczne.

13. V. 1868. Zginął w bitwie z Moskalami pod Dubiczami na Litwie Ludwik Narbut, jeden z wybitniejszych wodzów powstańczych.

Z życia organizacji N Z R.

Zebranie prezydium.

W piątek, dn. 14 b. m., o godz. 7 wieczorem odbędzie się posiedzenie prezydium.

Zebranie Zarządu N. Z. R.

W sobotę, dn. 15 go b. m., o godz. 7-ej wieczorem odbędzie się w lokalu Kuby (Piotrkowsa 91) posiedzenie Zarządu.

Zebranie Zarządu Dzielnicy Bałuckiej.

We czwartek dn. 13 bm. o godz. 10 rano w Klubie NZR dz. Bałuckiej (Pranciszkańska 58) odbędzie się zebranie Zarządu dz. Bałuckiej.

Członkowie Zarządu proszeni są o bezwarunkowo przybycie.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Występy Mary Mrozińskiej.

Dziś Teatr Polski otwiera sezon letni świetną komedią B. Górczyńskiego pt. „Rzeczywistość”. Udział w tej komedii p. Mary Mrozińskiej oraz jej wdzięk, śmiech i dowcip, daje gwarancję, że humor i śmiech obejmą berło władzy bezwzględnej.

Po poł. o godz. 3 Teatr daje „Zaczarowane koło” piękną baśń dramatyczną L. Rydla ujętą w misterne ramy obrazów technicznych głęboką poezją. Rolę Młynarki gra p. K. Zbikowska.

Jutro premiera „Idylli małżeńskiej” P. Nausena z udziałem Mary Mrozińskiej.

Teatr Robotniczy.

W niedzielę, dnia 16 maja rb. o g. 7 wiecz. zostaną odegrane przez Kolo Dram. przy klubie PPS w Teatrze Polskim przy ul. Cegielnianej 63 „Tkacz”.

Bilety można nabywać w Klubie przy Piotrkowskiej 63, we wszystkich kooperatywach „Łódzianina” w klubach dzielnicowych, a w dzień przedstawienia w teatrze od godz. 2 po poł.

Teatr Bały w Łodzi.

Nareszcie Łódź będzie miała na gościnnych występach tak oddawna oczekiwanych wielkich artystów sceny polskiej pp. Osterwę, Jaracza, Biegańskiego, Grabowskiego; pp. Osterwinę, Mirską, Elsnerównę.

Teatr Mały wystawia pod reżyserją p. J. Osterwy dnia 22, 23 i 24 maja rb. komedię w aktach W. Perzyskiego graną w Warszawie 80 razy z rzędu bez suflera.

Bilety nabywać wcześniej można w Cukierni WP. Gostomskiego.

Solski dyrektorem Teatru Polskiego?

Wobec tego, że artysta dram. p. Zelazowski, pomimo wstępnych umów, nie chce objąć stanowiska dyrektora Teatru Polskiego w Łodzi, Magistrat w trosce o należyty poziom sceny polskiej, ma podobno zamiar zwrócić się do p. L. Solskiego z propozycją objęcia przez niego kierownictwa Teatru Polskiego w przyszłym sezonie.

Dzisiejszy koncert Aleksandra Michałowskiego.

Na dzisiejszym nadzwyczajnym koncercie symfonicznym na dochód związku łódzkich muzyków zawodowych wystąpi nestor pianistów polskich prof. Aleksander Michałowski, który odegra koncert fortepianowy A-moll Schumana z towarzyszeniem orkiestry. Poza tem w programie IV-a symfonia Czajkowskiego. Dyryguje Bronisław Szulc. Bilety w kasie Sali Koncertowej.

Kino „Nowości”.

W bieżącym tygodniu demonstrowany jest wspaniały dramat „Krwawy Terror” w sześciu wielkich aktach. Jest to na większą sensacja ostatnich dni. Rzecz dzieje się w Kijowie. Główne momenty: Wejście bolszewików do Kijowa. Znęcanie się czerwonoegwardystów. Narady komisarzy. Tortury w czerwcowej. Prowokacja. 127 osób rozstrzelanych. Masowe pogrzeby. Powitanie białej gwardji i t. d. Spieszcie oglądać ową sensację!

Z miasta.

Magistrat i Walka z Lichwą i Spekulacją.

(k) Naczelnik Oddziału Łódzkiego Urzędu do Walki z Lichwą i Spekulacją dr. Grabowski, zwrócił się do Magistratu z listem, w którym zawiadamia, że objął kierownictwo łódzkiego oddziału tegoż urzędu. Wychodząc z założenia, że tylko łączny wysiłek wszystkich organów władzy zdoła skutecznie przeciwdziałać szalejącej hydrze paskarstwa, dr. G. prosi Magistrat o współdziałanie.

O dworcach kolejowych.

(k) Kierownik Oddziału Zbudowy Miasta inż. Goldberg przedstawił Magistratowi memoriał w sprawie rozbudowy sieci kolejowej w okręgu łódzkim, oraz ustalenia miejsc dla dworców kolejowych. Memoriał ten ze względu na nader cenny materiał użytkowany będzie przez Wydział Budowlany, który opracowuje już odpowiednie plany.

Bezmyślny biurokracizm.

(r) Jak wiadomo, P. K. K. O. dokonuje w obecnej chwili wykupu krótkoterminowej pożyczki państwowej. Tak prosta, zdawało by się rzecz, jak wypłacenie obligacji, została obstarowana według klasycznych wzorów austriackich takimi formalnościami, że ludziska, przybywający niekiedy z okolic o kilka mil odległych, tracą po 3—4 dni na jałowych zabiegach zanim groź swój wydosłaną. Zwłaszcza ci, którzy nabyli pożyczkę w innych oddziałach P. K. K. O., lub w bankach prywatnych, narażeni są na prawdziwe szkany i dostają wzamian za obligacje kwitki, z którymi dopiero po 2 tygodniach muszą się zgłaszać po pieniądze.

Dzieje się to wszystko w chwili rozpisania 2-ich nowych pożyczek i działa oczywiście nie na korzyść „zachęcająco”.

Panowie biurokraci, dość tego, bo się źle bawicie. Wam chodzi o zachowanie idyotycznego systemu biurokratycznego, a nam o dobro państwa, o powodzenie świeżo rozpisanych pożyczek.

Z Gimnazjum młojskiego.

(r) Podania w sprawie dopuszczania do egzaminów można składać w kancelarii szkolnej od 20 b. m. w godzinach przedobiednich. Egzamin wstępne rozpoczyna się dnia 10 czerwca b. r.

10 gości przyjeżdża do Łodzi.

(k) W piątek przyjeżdża do Łodzi ze Spisza i Orawy 110 gazdów (górali) którzy jako delegaci powracają będą z Warszawy, podążając do Poznania. Komitet plebiscytowy organizuje przyjęcie gości i wysłała na powitanie przedstawicieli swych na kolej kaliską. Przyjazd nastąpi o g. 2.20 po poł.

Na dworcu powitają gości ks. prałat Tymieniecki, inż. Kopieczny, Cianiara i Maj-Majewski.

Goście zabawią w Łodzi cały dzień.

Z Inspektoratu Pracy.

(r) Biura Inspektoratu Pracy III Okręgu oraz 10, 11, 12 i 13 obwodów z dniem 17 maja 1920 r. będą czynne w nowym lokalu przy ulicy Ewangelickiej Nr. 17, II piętro (b. lokal Województwa). W dn. 14 i 15 maja r. b. interesenci w pilnych sprawach będą przyjmowani w starym (Sienkiewicza 3/5).

Opieka społeczna w okolicy.

(k) Na ostatnim posiedzeniu powiatowej Komisji Opieki społecznej, przyjęto zaślęk ministerjum pracy i opieki społecznej na cele komisji w sumie 30.000 mk. i rozdzielono ją pomiędzy istniejące na terenie powiatu łódzkiego instytucje stałej opieki nad dziećmi i starcami.

Zaopatrzenie wojsna.

(k) Odbył się wczoraj zjazd referentów aprowizacyjnych z całego Województwa łódzkiego, w sprawie regularnego otrzymywania zboża, ziemniaków, kaszy i paszy okopowej na potrzeby wojska konsystującego w łódzkim okręgu generalnym. Podczas dyskusji okazało się, że niektóre tylko powiaty poszczególne mogą dostarczyć ziemniaków, w ilości kilkuset korcy, zaś zboża nie posiadają wcale. Stwierdzono fakt, że na niektórych stacjach kolei dojazdowych znajdują się w znacznej ilości ziemniaki zakupione przeważnie dla Galicji, których jednak dla braku wagonów nie można wywozić. Ziemniaki te ulegają zepsuciu. Powiat łódzki absolutnie nie będzie mógł nic dać, gdyż sam korzysta z produktów, dowożonych z innych powiatów.

Postanowiono porozumieć się z ministerjum aprowizacji, w celu otrzymania szczegółowego wykazu ilości artykułów zbożowych, jakie dostarczyć może zakwalifikowany powiat, oraz wydania odpowiednich zarządzeń starostom.

Nowe ceny na cukier.

(k) Ministerjum aprowizacji ustaliło nowe ceny na cukier w sprzedaży detalicznej, mianowicie za kilo cukru kryształowego 15 mk.; zaś 1 kilo surowego i 10-tej mączki 13 mk. 10 f. Ceny te obowiązują od 1 maja.

Zjazd pocztowców.

(r) 28 maja r. b. odbędzie się w Krakowie 2-gi Zwyczajny walny zjazd delegatów kół miejscowych związku pracowników poczty, telegrafu i telefonu Rzeczypospolitej Polskiej.

Stan oziminy w skalicach.

(k) Według specjalnych danych stan zasiewów ozimych w powiecie łódzkim przedstawia się krytycznie, gdyż około 50% żyta trzeba było zorać. Zorane oziminy są obsadzone bądź ziemniakami, bądź też owsem, peluszką itp. Łatwo stąd wyciągnąć niepożądane wnioski, że skutkiem zarozumiałości przestępni odczuwany będzie brak u nas żytniej maki.

Korpus kadetów w Modlinie.

(r) Korpus kadetów w Modlinie przyjmie z początkiem roku szkolnego 1920-21 około 120 uczniów do klasy I i wyjątkowo w tym roku kilku uczniów do klasy II, o wyjaśnienia należy się zwracać pisemnie do D-twa korpusu kadetów w Modlinie.

Komunalne zakłady oszczędnościowe a pożyczka państwowa.

(k) Ponieważ do pomyślnego wyniku pożyczek winni przyczynić się w miarę możliwości wszyscy obywatele, a w pierwszym rzędzie instytucje, których przedmiotem działalności jest obrót pieniężny, prędko jest, aby komunalne zakłady oszczędnościowe przy lokowaniu swych funduszy w papierach procentowych, dawały pierwszeństwo obligacjom rozpisanych obecnie pożyczek.

Poza przyjęciem bezpośredniego udziału w pożyczkach państwowych, t. j. subskrypcję na własny rachunek, konieczne jest współdziałanie komunalnych kas oszczędności i gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych i również w przyjmowaniu zapisów na pożyczki od wkładów i osób trzecich, przez co ułatwi się publiczności nabywanie pożyczek państwowych.

Z. K. S.

Siedziba Łódzkiego Klubu Sportowego mieści się obecnie przy ul. Piotrkowskiej nr. 92 w lokalu Tow. muzycznego „Chopin”.

Zabawy.

W parku Wenecja na czwartek i niedzielę zapowiadają się dwie wielkie zabawy z urozmaiconym programem. Zaow-

nie publiczność żądna milej rozrywki na świeżem powietrzu zgromadzi się licznie.

Sceny przed szpitalem.

(k) Lekarz naczelny Urzędu Sanitarno-Obyczajowego ppor. dr. Stanisławski zwrócił się do Magistratu z raportem w sprawie gorszących scen, jakie mają miejsce przed szpitalem Marii Magdaleny dla chorych wenerycznie prostytutek. Magistrat przesłał odpis listu do naczelnika policji państwowej z prośbą o postawienie specjalnego posterunku przed szpitalem.

Obława na dezertersów.

(k) Wczoraj uruchomione oddziały wojska i policji zarządziły obławę na dezertersów i ukrywających się przed wojskiem. Ogółem aresztowano przeszło 200 osób, przeważnie żydów.

Od Administracji.

Prosimy Szanownych Prenumeratorów naszego pisma o łaskawe wpłacenie zaległej opłaty najpóźniej do dnia 20 maja, gdyż w przeciwnym razie zmuszeni będziemy przerwać dostarczanie gazety.

Nadmieniamy, iż z powodu trudności technicznych, inkasentów do mieszkań nie posyłamy.

ADMINISTRACJA.

Komunikat.

Dziś w Helenowie Stowarzyszenie Handlowców Polskich otwiera sezon letni wielką zabawą ogrodową.

Pieśnią majową powitają zebranych drużyny śpiewacze: żeńska i męska Stowarzyszenia pod kierunkiem dyr. E. Potygo.

Match footballowy, który rozegrany zostanie między Ł. K. S. i Drużyną 4-go Baonu Telegraficznego wzbudził już wśród sportsmenów łódzkich ogromne zainteresowanie.

Ciekawie niezmiernie zapowiada się „licytacja amerykańska” na kilka cennych przedmiotów, z której 50 proc. Stowarzyszenie Handlowców Polskich przeznacza na plebiscyt.

Zwołannicy poczty francuskiej będą mieli też ogromne pole do popisu. A więc dziś o 3 godzinie spotkamy się wszyscy w Helenowie.

Komunikat.

Na plebiscyt

27/X 1919 r. Nauczycielstwo i uczniowie Gimnazjum Żeńskiego J. Prysewiczówny, wpłacili do Komitetu Górnolaskiego w Warszawie mk. 1728 fen. 20.

24/IV 1920 r. na rzecz Warmińskiego Komitetu plebiscytowego od nauczycielstwa 3000 mk.

i 20/IV od uczniów klasy VII 300 mk. Zebrane na obchodzie Konstytucji 3 maja i wpłacone do redakcji gazety „Praca” 512 mk., razem mk. 5540 fen. 20.

Wiadomości telegraficzne.

Szwajcarska Rada Związków utworzy w Warszawie poselstwo.

Nowa liczba niemieckich przestępców wojennych zawiera 45 nazwisk. Niema w niej wymienionego ani Hindenburga, ani następcy tronu, ani Ludendorfa. Po większej części są to oficerowie rozmaitych stopni m. in. szereg komendantów łódzi podwodnych.

W Dublinie (Irlandja) zamordowano 4 policjantów angielskich. W Irlandji wciąż wrę.

Sytuacja na kolejach w portach i kąpielniach we Francji jest zadawalająca. Strajk nigdzie nie wzrósł, przeciwnie prawie wszędzie podejmuje się pracę, szczególnie w okolicy Paryża.

W Wiedniu odbyła się rozprawa karna przeciw b. marszałkowi polnemu armji austriackiej, Ljubicowi, oskarżonemu o 14 morderstw, pocenionych w

Galicii w latach wojny światowej. Kata uwolniono od odpowiedzialności.

Ministerstwo b. dzielnicy pruskiej wyjednało kredyt na utworzenie kolonii letniej dla dziennikarzy. Ma się ona mieścić w okolicy Kartuzy lub innej.

Nic nie złamie naszego bohaterstwa!

(Bolszewicy chcieli odbić Kijów. — Odparto ich Jednak z wielkimi stratami).

Komunikat Sztabu Generalnego

z dnia 12 maja.

Niesłabnące nowo wysiłki nieprzyjaciela, zmierzające do wyparcia nas z lewego brzołu Dniepru, na przedmieściu Kijowa zostały w krwawych i nader zaciętych walkach zwycięsko odparte.

Walki te obfitowały w liczne przykłady niezwykłego męstwa i poświęcenia ze strony naszych żołnierzy. Szczególniejszy podziw wzbudza bohaterska śmierć podporucznika Robaszkiewicza, który podkładając własnoręcznie minę pod szyny kolejowe, znalazł się pomiędzy dwoma nieprzyjacielskimi pancernikami. Widząc, że grozi mu dostanie się do niewoli, po zapaleniu miny dobrowolnie stał na miejscu wybuchu, składając w ten sposób swe życie w ofierze.

W ostatnich walkach zginęli śmiało walecznych podporucznicy: Szejnert, Słusarski, Koczaj, Ismanowski, Gliński i Ryc.

Na odcinku Rzeczyca Intensywny ogień działowy.

Nad Dźwiną i na odcinku Lepła obustronna działalność wywiadowcza i walki artylerji.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego

Kuliński, pułkownik.

Tajemnicze operacje.

(Od własnego koresp.).

WARSZAWA, 12 maja. W Bukareszcie krąży pogłoski, że okręty angielskie ukazały się w znacznej liczbie na morzu Czarnym, celem zajęcia w odpowiedniej chwili Odessy w razie posuwania się wojsk polskich w tych okolicach.

Na terenach plebiscytowych.

Zakończenie strajku generalnego na G. Śląsku.

BYTOM 12 maja. (PAT). Generalny strajk górników skończył się dziś rano na wezwanie narodowych i socjalistycznych organizacji robotniczych, które wydały odpowiednią odezwę.

Sytuacja plebiscytowa w oświeceniu Francuza.

(Zie wiadomości dla Polski).

(Od własnego koresp.).

WARSZAWA 12 maja. Jeden z oficerów francuskich należący do Komisji Ententy na Górnym Śląsku podaje następującą relację:

W Komisji Międzysojuszniczej wpływy włoskie i angielskie tak manifestacyjnie opowiadają się na korzyść Niemców, że ci są w możności użycia wszelkich fałszerstw w plebiscytach.

Według wszelkich danych uda się Niemcom doprowadzić do takiego głosowania, wynik którego pozostawać będzie w sprzeczności z faktycznym stanem rzeczy.

„Państwa Śląskie“.

GDANSK, 12 maja (PAT). W związku ze strajkiem górników polskich na Górnym Śląsku, tutejsza prasa niemiecka porusza znów sprawę utworzenia z Górnego Śląska samodzielnego państwa.

Z Rady Ministrów.

WARSZAWA, 12 maja (PAT). Rada ministrów na posiedzeniu dnia 10 maja zatwierdziła między innymi projekt ustawy ewidencyjnej na rok 1920/21, opartej na czwartym, projekt rozporządzenia Rady ministrów w sprawie wprowadzenia w życie wojskowego kodeksu karnego i projekt rozporządzenia Rady ministrów w przedmiocie wprowadzenia w życie na całym obszarze państwa polskiego ustawy wojskowego postępowania karnego dla wspólnej siły zbrojnej z 1919 roku.

„Nie udało się i teraz“.

(Od własnego koresp.).

WARSZAWA, 12 maja. Na dzisiejszym posiedzeniu komisji zagranicznej poseł Głabicki w imieniu Endecji chciał rozpocząć dyskusję na temat polityki zagranicznej rządu w związku z obecną ofensywą. Większość komisji oparła się jednak temu.

Z Komisji Konstytucyjnej.

WARSZAWA 12 maja. (PAT). — Sejmowa Komisja Konstytucyjna pod przewodnictwem posła Rataja w dalszym

ciągu przeprowadzała 3 czytanie rozdziału o obowiązkach i prawach obywateli. Rozpatrywano także rozdział o stanowisku kościoła w państwie, przyczem kościół katolicki zajął ma naczelne stanowisko między innymi wyznaniami.

Wymiana depesz z powodu 3 maja.

(Od własnego koresp.).

WARSZAWA, 12 maja. Jak już donosiliśmy, Naczelnik Państwa otrzymał depeszę z życzeniami z okazji 3 maja od króla angielskiego.

Depesze takie nadesłali także królów belgijski i hiszpański.

Naczelnik Państwa na depesze te natychmiast odpowiedział, składając podziękowanie za życzenia i zapewniając o wzajemnych uczuciach sympatii.

Ujęcie kurjerów bolszewickich.

KOPENHAGA, 12 maja. (PAT). — „Berlingske Tidende“ donosi: Policja litewska ujęła 3 kurjerów, wysłanych przez centralę komunistyczną w Europie do Moskwy. U kurjerów tych znaleziono pod ubraniem długie pasy płóciennic, na których specjalnym, niewidocznym atramentem napisane było sprawozdanie o działalności spartakusowców niemieckich. Sprawozdanie to zawiera szczegóły o propagandzie komunistycznej w Niemczech, Austrii, na Węgrzech, w Polsce i Czechach. Ze sprawozdania wynika dalej, że Moskwa wysłała do centralnych komitetów we wszystkich krajach europejskich znaczne kwoty pieniężne na cele propagandy.

Znów prowokacja pruska w Gdańsku.

GDANSK, 12 maja (PAT). Wczoraj przed południem napadł na wycieczkę studentów i studentek warszawskich licznie zebrany na dworcu tłum Niemców i wielu członków wycieczki pobił. Niemiecka policja zachowała się w czasie napadu zupełnie biernie, a nawet przyłączyła się do napaści na Polaków.

Konflikt meksykański wikła się coraz bardziej.

POLDHU, 12 maja. (PAT). Radjo. Z Nowego Jorku donoszą, że amerykański okręt wojenny „Oclahama“ otrzymał rozkaz udania się do Key West i prawdopodobnie będzie wykonywał straż na wodach meksykańskich. Do El Facto w Teksas nadchodzą wiadomości o straceniu generała Marguis i gen. Agullii, zięcia Caranzy, który kazał rozstrzelać więźniów politycznych nieprzyjacielskiego obozu, pomiędzy nimi 15 generałów. Jak donoszą telegraficznie z Waszyngtonu gen. Floret zajął wczoraj rano Matzalen.

W nowym Jorku rozeszła się wiadomość, że gen. Caranza o którego rzekomem schwytaniu wczoraj donoszono, udało się przebić przez kordon wojsk nieprzyjacielskich. Caranza stawia nadal zacięty opór na czele 4000 wojsk w St. Marc.

Traktat pokoju z Turcją.

POLDHU, 12 maja. (PAT). — Radjo. Wczoraj ogłoszono w Paryżu tekst traktatu pokojowego z Turcją. Terytorjum tureckie w Europie obejmować będzie półwysep z Konstantynopolem. Galipoli otrzymuje Grecja. Fortyfikacje w Dardanelach i Bosforze będą zniesione.

Międzynarodowe siły zbrojne będą utrzymywały straż w cieśninach.

Spekulanci z Kongresówki w Poznaniu.

WARSZAWA 12 maja. W różnych miejscowościach pod Poznaniem nagromadziło się bardzo wielu żydów z Kongresówki, głównie z Łodzi. Ponieważ zajmowali się oni paskarstwem władze przeprowadziły rewizję, przyczem aresztowano kilkadziesiąt osób. Rodziny ich przewieziono do Poznania, a ich samych osadzono w więzieniu. Po 8-dniowym śledztwie większość zatrzymano nadal w więzieniu, a część odesłano do Kongresówki z powrotem.

Rugi czeskie na Ostrawie.

CIESZYN 12 maja. (PAT). Rugi czeskie Polaków w Polskiej Ostrawie przybierają ogromne rozmiary. Dotychczas bojówki prześladowały górników polskich. Obecnie zwracają się przeciwko rzemieślnikom kupcom polskim. Są często wypadki ciężkiego pobicia. Gwałty te nie ograniczają się tylko do Ostrawy.

Warszawa

Komuniści — złodziejami.

Aresztowano w Warszawie zarząd kooperatywy urzędników Wydziału Zoopatryw. Mag. m. Warszawy, którzy kartofle, przeznaczone dla kooperatyw sprzedawali na pasek po 265 mk. za korzec. Są to wszyscy znani działacze komunistyczni i agitatorzy: Iwanowski, Pichkowski, Tuszyński i Świetlicki. — Dziś na rozkaz komisarza rządu Anusza zostali oni internowani w Mokotowie.

Kradzieże banknotów.

Przed kilkoma tygodniami w drukarni Łazarskiego przy ul. Złotej 7, która przeznaczona została na druk banknotów państwowych, ujawniono kradzież kilkunastu arkuszy gotowych banknotów. Zastępca Naczelnika Urzędu Śledczego, p. Kurnatowski zarządził ścisłą obserwację drukarni i wczoraj zatrzymano urzędnika miejskiego Kowalczyka, przy którym znaleziono 490 arkuszy gotowych banknotów 5-markowych na ogólną sumę 75,000 mk. Kowalczyka natychmiast aresztowano.

Strajki.

Strajk robotników pracujących przy uprawie gruntów podmiejskich, skończył się. Robotnicy otrzymali 50% podwyżki. Zapłacono za czas strajku.

Wiadomości giełdowe.

12 maja 1920 r.

Ruble carskie a 100 i 500	255—256
	—253.50
Ruble dumskie a 1000	55.50—54.50
Franki franc.	13.40—13.90
Funt	840—855
Dolary Stan. Zjedn.	205—213
Dolary Kan.	167—171—168
Marki niemieckie a 1000	475
„ „ 100	450—470—450

Proletariusze polscy!

Pisze do „Pracy“ o swoich sprawach i bolączkach!!!

POLA NEGRI pierwszy raz w farsie

HRABINA RONDOLI

Najwspanialsza farsa sezonu w 6-ciu wielkich aktach.

Partnerem POLI NEGRI ulubieniec widzów HARRY LIDTKE.

Szanowni Państwo; jeśli wola,
Słuchajcie, co Wam powie Pola;
Dotychczas grałam tylko liczne
Poważne rzeczy, dramatyczne

Lecz dzisiaj pierwszy raz
Chcę oto bawić Was;
Niech śmiech rozebrzezi ochoczy
Aż łyż zaleją Wam oczy.

DOLINA SZWAJCARSKA

Sienkiewicza 40.

DOLINA SZWAJCARSKA

Sienkiewicza 40.

Jeszcze 2 dni.

CASINO

Jeszcze 2 dni.

Najsłynniejsza gwiazda kinematogr. ulubienica Publiczności

HENNY PORTEN

w potężnym monumentalnym dramacie w 6 akt, z epilogiem p. t.

OFIARA

Najnowsza olśniewająca kreacja genialnej artystki w pierwszym obrazie nowej serii na rok 1920.

Obraz ten przyjęty został z entuzjazmem zagranicą i oglądany jest przez setki tysięcy widzów w największych teatrach świata.

Passe-Partout nie ważne. — Początek pierwszego przedstawienia o g. 3-oj, ostatniego o g. 9.30.

Jeszcze 2 dni.

ODEON

Jeszcze 2 dni.

Czarująca
ulubienica
Łodzi**HELA MOJA**

W pięknym nastrojowym 6 akt. dramacie p. t.

OTCHŁAŃ DUSZY

Nad program:

„NARZĘCZONY Z MUSU”

Wesoła farsa duńska.

Ceny popularne.

Początek przedstawień o 3-oj.

Redaktor odpowiedzialny LUDWIK WASZKIEWICZ